

Варіанти завдань для індивідуальної роботи студентів та методичні поради щодо їх виконання
Варіант 1

Завдання 1. Сформувати меморіальний ордер про повернення кредиту юридичної особи за допомогою АБС Б2.

Завдання 2. Розв'яжіть задачу:

Умова: 18.04.20__-р. до комерційного банку звернувся клієнт із проханням видати йому кредит на суму 100 000 гривень терміном на 1 рік. У забезпечення запропоновано складські приміщення, які є у власності клієнта, оцінені на суму 138 000 гривень. За попередніми підрахунками кредитного інспектора банку даний клієнт відноситься до класу В, якість обслуговування попереднього боргу є добра.

Завдання: розрахуйте суму валового та чистого кредитного ризику, визначіть суму, яка надійде до резерву банку по страхуванню кредитних ризиків, визначіть вид резерву, вкажіть джерело резерву, термін відрахування, вкажіть періодичність проведення моніторингу кредиту. Вкажіть яким законодавчим актом регулюється формування та використання резерву на покриття втрат від кредитних ризиків банку.

Завдання 3. Виберіть правильний варіант відповідей і охарактеризуйте їх:

1. Джерелами надання кредиту можуть бути:

- а) власні матеріальні і грошові ресурси кредитора та кошти залучені кредитором в інших суб'єктів ринку;
- б) тільки кошти залучені кредитором в інших суб'єктів ринку;
- в) власні кошти кредитора;
- г) спільна власність кредиторів і позичальників.

2. Що означає коли боржник-фізична особа після оцінки кредитоспроможності віднесений до класу «В»?

а) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є не меншим, ніж сума внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

б) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких перевищує внески на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

в) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є недостатнім для своєчасних та в повному обсязі внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

г) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є нижчим, ніж сума внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період.

3. Органами контролю в банку є:

- а) ревізійна комісія та внутрішній аудит банку;
- б) ревізійна комісія, спостережна рада та внутрішній аудит банку;
- в) загальні збори учасників, спостережна рада та правління банку;
- г) правильною є така відповідь: ...

4. Пасивний кредитний ризик – це:

- а) імовірність того, що вартість частини активів кредиторів зменшиться, тобто це ризик неповернення або несвоєчасного повернення кредиту;
- б) це ймовірність втрати кредитором частини прибутку через надто обережну кредитну політику;
- в) це ймовірність втрати кредитором ліквідності кредитного портфеля через надто обережну кредитну політику;
- г) імовірність того, що ліквідність активів кредиторів зменшиться, тобто це ризик неповернення або несвоєчасного повернення кредиту.

5. Нормативне значення нормативу великих кредитних ризиків має:

- а) не перевищувати 25 %;
- б) не перевищувати 8-кратний розмір регулятивного капіталу банку;
- в) не перевищувати 5 %;
- г) не перевищувати 10 %;
- д) не перевищувати 30 %.

6. Банки зобов'язані створювати та формувати резерви для відшкодування можливих втрат за активами:

- а) які збільшують балансову вартість активів і необхідність формування яких спричинена зменшенням корисності таких активів;
- б) які зменшують балансову вартість активів і необхідність формування яких спричинена зменшенням корисності таких активів;
- в) які зменшують балансову вартість активів і необхідність формування яких спричинена збільшенням корисності таких активів;
- г) які збільшують балансову вартість активів і необхідність формування яких спричинена збільшенням корисності таких активів.

7. Внутрішній банківський контроль:

- а) є поняттям, тотожним внутрішньому аудиту;
- б) має своєю складовою внутрішній аудит;
- в) повинен існувати, якщо в банку є відповідні потреби та можливості для його фінансування;
- г) правильною є така відповідь: ...

Завдання 1. Сформувати меморіальний ордер про нарахування процентних платежів за кредитним договором юридичної особи за допомогою АБС Б2.

Завдання 2. Розв'яжіть задачу:

Комбайновий завод подав до філії “Укргазбанку” всі необхідні документи для отримання кредиту в сумі 2 млн. грн. терміном на 12 місяців та оплатою за користування кредитом в розмірі 20 % річних. В якості забезпечення кредиту в кредитній угоді та угоді про заставу майна запропоновану заставу майна вартістю 2,4 млн.грн. Затрати по зберіганню та можлива реалізація забезпечення кредиту – застави можуть скласти близько 30 тис. грн.

Визначте достатність заставленого майна для забезпечення повноти повернення кредиту та оплати процентів за ним. Обґрунтуйте ваш висновок.

Завдання 3. Виберіть правильний варіант відповідей і охарактеризуйте їх:

1. Серед нижченаведених варіантів оберіть ті, котрі належать до етапів кредитного процесу:

- а) розгляд заявки позичальника на отримання кредиту;
- б) аналіз та оцінка маркетингової стратегії позичальника;
- в) підготовка та укладання кредитного договору;
- г) визначення порядку забезпечення кредиту;
- д) процедура надання позики;
- е) процедура санаційних заходів щодо позичальника;
- є) контроль за кредитною операцією.

2. Що означає коли боржник-фізична особа після оцінки кредитоспроможності віднесений до класу «Б»?

а) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є не меншим, ніж сума внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

б) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких перевищує внески на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

в) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є недостатнім для своєчасних та в повному обсязі внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

г) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є нижчим, ніж сума внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період.

3. Банківські ризики:

- а) можна завжди передбачити та уникнути/зменшити їх;
- б) є невід'ємною частиною діяльності банку;
- в) не можна передбачити та уникнути;
- г) правильною є така відповідь: ....

4. Географічна диверсифікація:

а) полягає в розподілі кредитних ресурсів між позичальниками, котрі перебувають у різних регіонах, географічних територіях, країнах із різними економічними умовами;

б) означає розосередження кредитів між різними категоріями позичальників — великими і середніми компаніями, підприємствами малого бізнесу, фізичними особами, урядовими та громадськими організаціями, домашніми господарствами;

в) означає розподіл кредитів між клієнтами, котрі здійснюють діяльність у різних галузях економіки;

г) означає розподіл кредитів між клієнтами, котрі здійснюють діяльність в однакових галузях економіки;

д) полягає в розподілі кредитних ресурсів між позичальниками, котрі перебувають в однакових регіонах, географічних територіях, країнах із різними економічними умовами.

5. Нормативне значення нормативу максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам має:

а) не перевищувати 25 %;

б) не перевищувати 8-кратний розмір регулятивного капіталу банку;

в) не перевищувати 5 %;

г) не перевищувати 10 %;

д) не перевищувати 30 %;

е) не перевищувати 20 %.

6. З метою розрахунку показника ризику за кредитом, наданим позичальнику — юридичній особі в межах встановленого діапазону банком враховується:

а) динаміка фактичних значень інтегрального показника;

б) коефіцієнт покриття боргу;

в) категорія якості кредиту;

г) усі відповіді вірні.

7. Децентралізований спосіб викупу проблемних кредитів передбачає:

а) створення в організаційній структурі банку або за її межами відповідного підрозділу з управління недіючими активами;

б) створення державою спеціалізованої установи з викупу та управління проблемними активами всієї банківської системи;

в) створення комерційними банками спеціалізованої установи з викупу та управління проблемними активами;

г) створення НБУ спеціалізованої установи з викупу та управління проблемними активами всієї банківської системи.

Завдання 1. Сформувати меморіальний ордер про повернення процентних платежів за кредитним договором юридичної особи за допомогою АБС Б2.

Завдання 2. Розв'яжіть задачу:

Умова: Підприємство “Атлант” є позичальником комерційного банку. Позика була видана 1.02.20__р. Вихідні дані та наступні параметри позика вказані у наступній таблиці.

Дата видачі (подальшого моніторингу) позики	Сума позики	Клас позичальника	Вартість забезпечення	Вид забезпечення	Якість обслуговування боргу
1.02.08 р.	85 000	А	100 000	Нерухомість	Слабка
1.05.08 р.	85 000	Б	100 000	Нерухомість	Слабка

Завдання: розрахуйте суму валового та чистого кредитного ризику у подані терміни, визначіть суму, яка надійде до резерву банку по страхуванню кредитних ризиків на початку кредитного обслуговування клієнта та на дату подальшого моніторингу кредиту, вкажіть чи буде змінена сума резерву. Визначіть вид резерву, вкажіть джерело резерву, термін відрахування, вкажіть періодичність проведення моніторингу кредиту. Вкажіть яким законодавчим актом регулюється формування та використання резерву на покриття втрат від кредитних ризиків банку.

Завдання 3. Виберіть правильний варіант відповідей і охарактеризуйте їх:

1. Комерційні банки не мають права надавати кредити суб'єктам господарювання:

- а) для здійснення інвестиційної діяльності;
- б) для здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- в) для погашення прострочених заборгованостей;
- г) для формування основних фондів.

2. Що означає коли боржник-фізична особа після оцінки кредитоспроможності віднесений до класу «А»?

а) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є не меншим, ніж сума внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

б) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких перевищує внески на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

в) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є недостатнім для своєчасних та в повному обсязі внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період;

г) що до цього класу будуть віднесені боржники сукупний чистий дохід яких є нижчим, ніж сума внесків на погашення боргу за всіма активами банку щодо цього боржника за відповідний період.

3. Розмір ризику, на який наражається банк, оцінюють:

- а) інспектори банківського нагляду;

- б) зовнішні аудитори банку;
- в) внутрішні аудитори банку;
- г) керівництво банку;
- д) ризик-менеджери банку;
- е) усі відповіді вірні.

4. Встановлення максимально допустимих розмірів наданих позичок, що дозволяє обмежити ризик, це:

- а) диверсифікація;
- б) диференціація;
- в) лімітування;
- г) реструктуризація;
- д) створення резервів для відшкодування втрат за кредитними операціями комерційних банків.

5. Норматив великих кредитних ризиків, визначається як:

- а) відношення суми всіх великих кредитів (за мінусом фактично сформованих резервів) до регулятивного капіталу банку;
- б) відношення суми всіх вимог банку (за мінусом фактично сформованих резервів) та всіх позабалансових зобов'язань щодо контрагента, до регулятивного капіталу банку;
- в) відношення суми всіх вимог банку (за мінусом фактично сформованих резервів) та всіх позабалансових зобов'язань щодо цього контрагента, до сукупного обсягу активів банку;
- г) відношення суми всіх великих кредитів (за мінусом фактично сформованих резервів) до сукупного обсягу активів банку.

6. На підставі оцінки фінансового стану боржника-юридичної особи шляхом розрахунку інтегрального показника, визначається:

- а) три класи боржників;
- б) чотири класи боржників;
- в) шість класів боржників;
- г) дев'ять класів боржників.

7. Викуп проблемних кредитів як метод реструктуризації банківських кредитів може реалізовуватися:

- а) планомірно;
- б) впорядковано;
- в) централізовано;
- г) шляхом групування;
- д) децентралізовано.

Завдання 1. Сформувати меморіальний ордер про нарахування комісійних платежів за кредитною угодою юридичної особи за допомогою АБС Б2.

Завдання 2. Розв'яжіть задачу:

Комбайновий завод подав до філії “Укргазбанку” всі необхідні документи для отримання кредиту в сумі 2 млн. грн. терміном на 12 місяців та оплатою за користування кредитом в розмірі 20 % річних. В якості забезпечення кредиту в кредитній угоді та угоді про заставу майна запропоновану заставу майна вартістю 2,4 млн.грн. Затрати по зберіганню та можлива реалізація забезпечення кредиту – застави можуть скласти близько 30 тис. грн.

Визначте достатність заставленого майна для забезпечення повноти повернення кредиту та оплати процентів за ним. Обґрунтуйте ваш висновок.

Завдання 3. Виберіть правильний варіант відповідей і охарактеризуйте їх:

1. Надання кредитором певної суми капіталу в тимчасове користування позичальнику на умовах повернення, платності та добровільності – це:

- а) взаємна допомога;
- б) кредитування;
- в) позичкова операція;
- г) кредитний договір.

2. Фінансові показники, що застосовуються у методиці скорингу передбачають:

- а) оцінку майнового стану позичальника і розраховуються на підставі облікової звітності, митних декларацій деклараций тощо;
- б) оцінку фінансового стану позичальника і розраховуються на підставі фінансової звітності, податкових декларацій тощо;
- в) оцінювання позичальника з точки зору його позиції в суспільному чи економічному житті;
- г) оцінювання позичальника з точки зору впливу на його діяльність макроекономічних чинників.

3. Розмір ризику, на який наражається банк, оцінюють:

- а) інспектори банківського нагляду;
- б) зовнішні аудитори банку;
- в) внутрішні аудитори банку;
- г) керівництво банку;
- д) ризик-менеджери банку;
- е) усі відповіді вірні.

4. Акумуляція частини коштів, які надалі використовуються для компенсації неповернених кредитів, це:

- а) диверсифікація;
- б) диференціація;
- в) лімітування;
- г) реструктуризація;
- д) створення резервів для відшкодування втрат за кредитними операціями комерційних банків.

5. Дохід за кредитною операцією (в межах року) обчислюється за формулою:

а) $E_t = V_i \cdot \frac{t_i}{B_i}$;

б) $E_t = V_i \cdot \frac{t_i - 1}{B_i}$;

в) $E_t = V_i \cdot \frac{t_i}{B_i \cdot \Delta}$;

г) $E_t = V_i \cdot \frac{t_i + 1}{B_i \cdot \Delta}$.

6. До третьої групи ліквідного забезпечення за кредитом належать:

- а) нерухоме майно, що належить до житлового фонду;
- б) нерухоме майно, що належить до нежитлового фонду;
- в) легкові автомобілі;
- г) транспортні засоби (крім легкових автомобілів).

7. Загальна позичкова заборгованість — це:

- а) позичкова заборгованість по основному боргу, термін платежу по якій ще не настав;
- б) позичкова заборгованість по основному боргу, не погашена позичальником у встановлені кредитним договором терміни;
- в) залишок основного боргу за наданими банком позичальнику кредитами, тобто сума поточної позичкової заборгованості і простроченої позичкової заборгованості на момент проведення аналізу показника;
- г) вірна відповідь відсутня.

Завдання 1. Сформувати меморіальний ордер про погашення комісійних платежів за кредитною угодою юридичної особи за допомогою АБС Б2.

Завдання 2. Розв'яжіть задачу:

Швейна фабрика та гуртовня з реалізації товарів легкої промисловості уклали угоду про розрахунки шляхом періодичних розрахунків за сальдо взаємної заборгованості. Звіряння розрахунків за угодою здійснюється щоденно. Здійснення розрахунків через банк покладено угодою на швейну фабрику.

За першу декаду травня поточного року фабрика поставила гуртовні готові швейні вироби на 500 тис.грн., а гуртовня фабриці – тканини, нитки на суму 450 тис.грн.

1. Визначте сальдо взаємної заборгованості за результатами економічних зв'язків між підприємствами за першу декаду травня поточного року.

2. Поясніть переваги такої форми розрахунків.

Завдання 3. Виберіть правильний варіант відповідей і охарактеризуйте їх:

1. Третій етап кредитного процесу включає:

- а) підготовку та укладання кредитного договору;
- б) розробку умов позики;
- в) визначення порядку гарантій кредиту;
- г) аналіз і попередній відбір заявок на отримання кредиту;
- д) процедуру погашення позики;
- е) аналіз фінансового стану клієнта.

2. Як правило, під час оцінювання кредитоспроможності позичальників виділяють наступні групи показників:

- а) статистичні;
- б) планові;
- в) загальні;
- г) макроекономічні;
- д) фінансові.

3. Організація ефективної системи внутрішньобанківського контролю є завданням:

- а) служби внутрішнього аудиту;
- б) ревізійної комісії та / або спостережної ради;
- в) керівника банку;
- г) правління банку.

4. Зміст поняття концентрації полягає:

а) у зосередженні кредитних операцій банку в певній галузі чи групі взаємопов'язаних галузей, на географічній території, або кредитування певних категорій клієнтів;

б) у розподілі кредитного портфеля серед широкого кола позичальників, які відрізняються один від одного як за характеристиками (величина капіталу, форма власності), так і за умовами діяльності (галузь економіки, географічний регіон);

в) у встановленні максимально допустимих розмірів наданих позичок, що дозволяє обмежити ризик;

г) в акумуляції частини коштів, які надалі використовуються для компенсації неповернених кредитів;

д) продажі активів банку через перетворення їх в цінні папери, які в подальшому розміщуються на ринку.

5. Головна мета процесу управління кредитним портфелем банку полягає в:

- а) забезпеченні максимальної платоспроможності за допустимого рівня ризику;
- б) забезпеченні максимальної дохідності за допустимого рівня ризику;
- в) забезпеченні мінімальної ліквідності за допустимого рівня ризику;
- г) забезпеченні належної фінансової стійкості за допустимого рівня ризику.

6. Стан обслуговування боржником кредитної заборгованості оцінюється за такими критеріями, як:

- а) термін сплати відсотків за кредитом;
- б) строк простроченої заборгованості;
- в) строк затримки платежів;
- г) кількість календарних днів прострочення погашення боргу.

7.Прострочена позичкова заборгованість —це:

- а) позичкова заборгованість по основному боргу, термін платежу по якій ще не настав;
- б) позичкова заборгованість по основному боргу, не погашена позичальником у встановлені кредитним договором терміни;
- в) залишок основного боргу за наданими банком позичальнику кредитами, тобто сума поточної позичкової заборгованості і простроченої позичкової заборгованості на момент проведення аналізу показника;
- г) вірна відповідь відсутня.

Завдання 1. Сформувати довідку про стан заборгованості по створеному контрагенту юридичній особі резиденту за допомогою АБС Б2.

Завдання 2. Розв'яжіть задачу:

Умова: 28.02.20__8р. до комерційного банку звернувся клієнт із проханням видати йому кредит на суму 54 000 гривень терміном на 6 місяців. У забезпечення запропоновано товарно-матеріальні цінності, які є у власності клієнта, оцінені на суму 75 000 гривень. За попередніми підрахунками кредитного інспектора банку даний клієнт відноситься до класу Г, якість обслуговування попереднього боргу є слабка.

Завдання: розрахуйте суму валового та чистого кредитного ризику, визначіть суму, яка надійде до резерву банку по страхуванню кредитних ризиків, визначіть вид резерву, вкажіть джерело резерву, термін відрахування, вкажіть періодичність проведення моніторингу кредиту. Вкажіть яким законодавчим актом регулюється формування та використання резерву на покриття втрат від кредитних ризиків банку.

Завдання 3. Виберіть правильний варіант відповідей і охарактеризуйте їх:

1. Позичальник після отримання кредиту:

- а) стає повноправним власником отриманих у користування ресурсів;
- б) не є власником отриманих в користування ресурсів, а лише їх тимчасовим розпорядником;
- в) є співвласником отриманих у користування ресурсів;
- г) є тимчасовим власником отриманих у користування матеріальних чи грошових коштів.

2. Результатом використання методики кредит-скорингу є формування:

- а) класу позичальника;
- б) групи позичальника;
- в) табличного ряду позичальника;
- г) рейтингу позичальника.

3. Органами контролю в банку є:

- а) ревізійна комісія та внутрішній аудит;
- б) внутрішній аудит;
- в) усі уповноважені контролювати працівники банку;
- г) керівник та/або правління банку.

4. Метод сек'юритизації полягає:

а) у зосередженні кредитних операцій банку в певній галузі чи групі взаємопов'язаних галузей, на географічній території, або кредитування певних категорій клієнтів;

б) у розподілі кредитного портфеля серед широкого кола позичальників, які відрізняються один від одного як за характеристиками (величина капіталу, форма власності), так і за умовами діяльності (галузь економіки, географічний регіон);

в) у встановленні максимально допустимих розмірів наданих позичок, що дозволяє обмежити ризик;

г) в акумуляції частини коштів, які надалі використовуються для компенсації неповернених кредитів;

д) продажі активів банку через перетворення їх в цінні папери, які в подальшому розміщуються на ринку.

5. Положення кредитної політики необхідно:

- а) зафіксувати письмово й затвердити на засіданнях Кредитного комітету та Комітету управління активами і пасивами;
- б) зафіксувати письмово й затвердити на засіданнях Кредитного комітету та Комітету кредитного нагляду;
- в) не потрібно фіксувати письмово;
- г) зафіксувати письмово й затвердити на засіданнях Юридичного департаменту та Комітету кредитного нагляду.

6. Резерв за кредитом на індивідуальній основі розраховується:

- а) як сума перевищення балансової вартості кредиту (без урахування суми раніше сформованого резерву) над майбутньою вартістю цього кредиту;
- б) як сума перевищення балансової вартості кредиту (без урахування суми раніше сформованого резерву) над теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків за цим кредитом;
- в) як сума перевищення теперішньої вартості кредиту над майбутньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків за цим кредитом;
- г) як сума балансової вартості кредиту (без урахування суми раніше сформованого резерву) і теперішньої вартості попередньо оцінених майбутніх грошових потоків за цим кредитом.

7. Поточна позичкова заборгованість — це:

- а) позичкова заборгованість по основному боргу, термін платежу по якій ще не настав;
- б) позичкова заборгованість по основному боргу, не погашена позичальником у встановлені кредитним договором терміни;
- в) залишок основного боргу за наданими банком позичальнику кредитами, тобто сума поточної позичкової заборгованості і простроченої позичкової заборгованості на момент проведення аналізу показника;
- г) вірна відповідь відсутня.

Варіант 7

Завдання 1. Сформувати звіт про середньозважені процентні ставки за 05.04.20 ____р. за допомогою АБС Б2.

Завдання 2. Розв'яжіть задачу:

Клієнт банку – фізична особа Іваненко Петро Павлович є держателем кредитної картки банку «Тернопіль Банк». Розмір кредитного ліміту становить 10000 грн. За користування кредитом банк нараховує 34% річних. За зняття готівки за допомогою кредитної картки банк стягує комісійну плату у розмірі 2%. 01 січня поточного року Іваненко Петро Павлович одержав 5000 грн. через банкомат. 01 лютого поточного року Іваненко Петро Павлович за допомогою кредитної картки придбав товар на суму 5000 грн. Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом “30/360”.

Визначити:

1. Суму, яку має внести Іваненко Петро Павлович через банкомат для погашення кредиту і відсотків 31 січня поточного року.

2. Суму, яку має внести Іваненко Петро Павлович через банкомат для погашення кредиту і відсотків 01 березня поточного року.

3. Який вид кредиту вигідний банку, а який позичальнику?

Завдання 3. Виберіть правильний варіант відповідей і охарактеризуйте їх:

1. **Які структурні інформаційні розділи мають місце у кредитній заявці:**

- а) загальні відомості про позичальника;
- б) опис кредитного запиту;
- в) опис маркетингової стратегії позичальника;
- г) кредитна історія позичальника.

2. **Сутність методики кредит-скорингу полягає у наступному:**

- а) у нарахуванні балів позичальнику за найбільш впливовими ознаками, які характеризують спроможність клієнта розраховуватися за усіма своїми зобов'язаннями;
- б) у нарахуванні балів позичальнику за найбільш впливовими ознаками, які характеризують спроможність клієнта повернути кредит;
- в) у визначенні класу позичальника за найбільш впливовими ознаками, які характеризують спроможність клієнта повернути кредит;
- г) у визначенні класу позичальника за найбільш впливовими ознаками, які характеризують спроможність клієнта розраховуватися за усіма своїми зобов'язаннями.

3. **Система внутрішнього контролю містить:**

а) п'ять компонентів: контрольне середовище і культура в компанії, процес оцінювання й управління ризиками, інформаційна та інші комунікативні системи, контрольні процедури, система моніторингу;

б) п'ять компонентів: моніторинг та виправлення недоліків, виявлення та оцінювання ризику, інформація та взаємодія, здійснення контролю та розподіл повноважень, управлінський контроль і культура контролю;

в) адміністративний та бухгалтерський контроль;

г) варіанти а) і в) разом.

д) варіанти б) і в) разом.

4. **До загальних методів управління кредитними ризиками**

можна зарахувати:

а) уникнення ризику;

б) утримання (поглинання) ризику;

в) передача ризику;

г) всі відповіді вірні.

5. **Обсяг і структура кредитного портфеля банку**

визначаються такими чинниками:

а) офіційна кредитна політика банку;

б) офіційна кадрова політика банку;

в) правила регулювання банківської діяльності;

г) величина капіталу банку;

д) досвід і кваліфікація менеджерів;

е) правила бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

6. Комерційним банком формуються резерв за наданими фінансовими зобов'язаннями, які обліковуються за позабалансовими рахунками таких груп:

а) гарантії, поручительства, акредитиви та акцепти, що надані банкам;

б) кредити, що надані клієнтам;

в) зобов'язання з кредитування, що надані бюджетним організаціям;

г) зобов'язання з кредитування, що надані клієнтам.

7. Якщо сума, що вноситься позичальником, недостатня для погашення строкового платежу, простроченої заборгованості, сплати нарахованих відсотків, то в першу чергу погашається:

а) прострочена заборгованість;

б) сума відсотків;

в) строковий платіж;

г) сума основного боргу.

Варіант 8

Завдання 1. Сформувати кредитний портфель по створеному контрагенту юридичній особі резиденту за 05.08.20__р. за допомогою АБС Б2.

Завдання 2. Розв'яжіть задачу:

Споживчий кредит для купівлі автомобіля вартістю 65000 грн. відкрито на 5 років під 11% річних. Початковий внесок покупця – 10 тис. грн., а решта боргу буде сплачуватись щомісячно протягом усього терміну кредитної угоди. Розрахуйте суму щомісячних платежів позичальника. Визначте загальну суму відсотків, що сплатить позичальник банку за п'ять років та загальний розмір боргу клієнта банку.

Завдання 3. Виберіть правильний варіант відповідей і охарактеризуйте їх:

1. Для отримання кредиту необхідно подати наступні документи:

- а) установчі документи;
- б) реєстраційні документи;
- в) виконавчі документи;
- г) комерційні документи;
- д) розрахункові документи;
- е) фінансові документи.

2. Кредитоспроможність позичальника — це:

- а) його здатність повністю і своєчасно розрахуватися за усіма своїми зобов'язаннями;
- б) спроможність позичальника залучити позиковий капітал та за конкретних умов кредитування в повному обсязі й у визначений кредитною угодою термін розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями виключно грошовими коштами, що генеруються позичальником у ході звичайної діяльності;
- в) його здатність повністю і своєчасно розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями;
- г) його здатність здійснювати всі необхідні платежі як у готівковій, так і в безготівковій формах відповідно до зобов'язань та вимог.

3. Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, визначається як:

- а) відношення суми всіх великих кредитів (за мінусом фактично сформованих резервів) до регулятивного капіталу банку;
- б) відношення суми всіх вимог банку (за мінусом фактично сформованих резервів) та всіх позабалансових зобов'язань щодо контрагента, до регулятивного капіталу банку;
- в) відношення суми всіх вимог банку (за мінусом фактично сформованих резервів) та всіх позабалансових зобов'язань щодо цього контрагента, до сукупного обсягу активів банку;
- г) відношення суми всіх великих кредитів (за мінусом фактично сформованих резервів) до сукупного обсягу активів банку.

4. Активний кредитний ризик – це:

- а) імовірність того, що вартість частини активів кредиторів зменшиться, тобто це ризик неповернення або несвоєчасного повернення кредиту;

б) це ймовірність втрати кредитором частини прибутку через надто обережну кредитну політику;

в) це ймовірність втрати кредитором ліквідності кредитного портфеля через надто обережну кредитну політику;

г) імовірність того, що ліквідність активів кредиторів зменшиться, тобто це ризик неповернення або несвоєчасного повернення кредиту.

5. Основні параметри управління кредитним портфелем банку:

а) платоспроможність і прибутковість;

б) ефективність і кредитоспроможність;

в) дохідність і ризик;

г) ризик і фінансова стійкість.

6. Стан обслуговування боргу банком-боржником визначено як “добрий” у випадку кількості днів прострочення боргу:

а) від 0 до 3;

б) від 4 до 7;

в) від 8 до 14;

г) від 15 до 30.

7. До методів роботи з проблемними кредитами належать:

а) пролонгація і диверсифікація;

б) “кредитні канікули” і лімітування;

в) зменшення відсоткової ставки і конвертація;

г) сек’юритизація і зменшення суми основного боргу.

Комплексне практичне завдання є індивідуальним завданням навчально-дослідницького характеру. Воно виконується на інформаційній базі банківської системи.

Перед виконанням комплексного практичного індивідуального завдання необхідно:

- уважно ознайомитися з умовою завдання чи постановкою завдання;
- розв'язати завдання, здійснивши при цьому необхідні розрахунки;
- зробити висновки за одержаними результатами;
- сформулювати рекомендації щодо оптимізації діяльності конкретного банку та покращення його фінансової стійкості.

III. Критерії оцінювання КПЗ

Комплексне практичне індивідуальне завдання реалізується, як правило, у формі наскрізної практичної задачі, вирішення якої потребує успішного засвоєння змісту конкретної дисципліни та отримання навиків застосування набутих знань шляхом проведення певних розрахунків, заповнення форм службової документації, обґрунтування проектів, моделювання процесів тощо.

Виконання студентом КПЗ оцінюється відповідно від 90 – 100 балів, що відповідають таким вимогам:

- здійснено ґрунтовний розрахунок запропонованих завдань;
- при захисті використовуються знання та основні термінологічні пояснення, набуті з вивчення курсу та інших спеціалізованих дисциплін;
- самостійність при узагальненні теоретичних знань та практичних висновків;
- вміння достатньо глибоко та доступно сформулювати рекомендації щодо оптимізації діяльності конкретного банку та покращення його фінансової стійкості.

Виконання студентом КПЗ від 75 – 89 балів – оцінюється, якщо:

При оформленні та захисті на найвищий бал не висвітлений хоча б один з пунктів, вказаних вище або якщо при викладанні відповіді студентом припущені помилки.

Захист студентом КПЗ від 60 – 74 балів – оцінюється, якщо:

1. При відповіді на найвищий бал не дана відповідь на два і більше пунктів вище перерахованих.

2. При відповіді на питання допущені значні помилки під час викладання теоретичних аспектів і здійсненні практичних узагальнень.

IV. Графік виконання та здачі завдання

Назва етапів підготовки КПІЗ	Термін виконання
1. Отримання завдання	До 15 жовтня 2014 р.
2. Розв'язок завдань	До 15 листопада 2014 р.
3. Формулювання висновків та рекомендацій у відповідності до поставлених завдань	До 22 листопада 2014 р.
4. Оформлення КПІЗ та його захист	До 24 листопада 2014 р.

IV. Список рекомендованих джерел

1. Васюренко О. В. Банківські операції [Текст] : навчальний посібник / О. В. Васюренко. – К.: Т-во “Знання”, 2006. – 311 с.
2. Владичин У. В. Банківське кредитування: навчальний посібник [Текст] / За ред. д-ра екон. наук, проф. С. К. Реверчука. – К.: Атіка, 2008. – 648с.
3. Вовк В. Я. Кредитування і контроль [Текст] : навчальний посібник / В. Я. Вовк, О. В. Хмеленко. – К.: Знання, 2008. – 463 с.
4. Вовчак О. Д. Кредит і банківська справа [Текст]: підручник / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин, Т. Я. Андрейків. – К.: Знання, 2008. – 564 с.
5. Дмитренко М. Г. Кредитування і контроль [Текст] : навчальний посібник / М. Г. Дмитренко, В. С. Потлатюк. – К.: Кондор, 2009 – 298 с.
6. Кредитний ризик комерційного банку [Текст] : навч. посібник. / [В. В. Вітлінський, О. В. Пернарівський, Я. С. Наконечний, Г. І. Великоіваненко; за ред. В. В. Вітлінського. – К. : Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 251 с.
7. Кузнецова Л. В. Кредитний менеджмент [Текст]: навч. посібник / Л. В. Кузнецова. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2007. – 322 с.
8. Лагутін В. Д. Кредитування : теорія і практика [Текст]: навч. посіб. / В. Д. Лагутін. – [3-тє вид., перероб і доп.] – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2002. – 215 с.
9. Мороз А. М. Кредитний менеджмент [Текст]: навч. посібник / А. М. Мороз, Р. І. Шевченко, І. В. Дубик. – К.: КНЕУ, 2009. – 399 с.
10. Управление деятельностью коммерческого банка (банковский менеджмент) / Под ред. д-ра екон. наук, проф. О.И. Лаврушина. М.: Юристъ, 2002. 688 с.
11. Основы банковской деятельности / Под ред. К.Р. Тагирбекова. М.: Инфра-М; Весь мир, 2001. 720 с.

12. Синки Дж., мл. Управление финансами в коммерческих банках: Пер. с англ. 4-го перераб. изд. / Под ред. Р.Я. Левиты, Б.С. Пинскера. М.: Catallaxy, 1994. 820 с.
13. Господарський кодекс України: закон України : прийнятий 16.01.2003р. № 435-IV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Офіц. вид. // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22, ст. 1446. – Офіційний текст. – Режим доступу до закону : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page>: Глава 35.
14. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: постанова Правління НБУ : затверджена 21.01.2004 р. № 22. / Національний банк України. – Офіційний текст. – Режим доступу до постанови : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0377-04>
15. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: постанова Правління НБУ : затверджена 28.08.2001 р. № 368 [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Офіційний текст. – Режим доступу до постанови : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0841-01>
16. Положення про депозитарну діяльність Національного банку України : постанова Правління НБУ : прийнята 19.03.2003 року № 114 / Національний банк України. – Офіційний текст. – Режим доступу до постанови : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0304-03/ed20090327>
17. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства : постанова Правління НБУ : прийнята 28.08.2001 року № 369 / Національний банк України. – Офіційний текст. – Режим доступу до постанови : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0845-01>
18. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України : постанова Правління НБУ : прийнята 16.12.2003 року № 508 / Національний банк України. – Офіційний текст. – Режим доступу до постанови : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=z0174-03>
19. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків : постанова Правління НБУ : прийнята 06.07.2000 року № 279 / Національний банк України. – Офіційний текст. – Режим доступу до постанови : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1027.408.18&nobreak=1>
20. Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України : постанова Правління НБУ : прийнята 30.04.2009 року № 259 / Національний банк України. – Офіційний текст. – Режим доступу до постанови: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0410-09/ed20090606>
21. Цивільний кодекс України: закон України : прийнятий 16.01.2003 р. № 435-IV [Текст] / Верховна Рада України. – Офіц. вид. // Відомості Верховної Ради. – 2003. – №№ 40-44. – С. 356: Глави 71-74.

V. Взірець оформлення титульного листа

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ
КАФЕДРА БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ з дисципліни «Кредитний менеджмент» ВАРІАНТ 1

виконала студентка групи ФБСм – 52

В.В.Басок

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент О.Л. Малахова

Тернопіль – 201__ р.